

**«S rhd l rd ykl rin n zar td n keçirilm si rtl rinin razıla dırılması
haqqında» Beyn lخالق Konvensiyaya qo ulmaq bar d**

Az rbaycan Respublikasının Qanunu

Az rbaycan Respublikasının Milli M clisi **q rara alır:**

1. Az rbaycan Respublikası «S rhd l rd ykl rin n zar td n keçirilm si rtl rinin razıla dırılması haqqında» 1982-ci il 21 oktyabr tarixli Beyn lخالق Konvensiyaya qo ulsun.

2. Bu Qanun d rc edildiyi günd n qüvv y minir.

Az rbaycan Respublikasının Prezidenti

Heyd r L YEV

Bakı h ri, 11 fevral 2000-ci il

810-IQ

**S r h dd yükl r n zar tin h yata keçirilm si r t l rinin
razıla dırılması haqqında
Beyn l xalq Konvensiya**

Preambula

Razıla mı t r fl r,

beyn l xalq yük da ımalarını yax ıla dırmaq m qs dil ,

yükl rin s r h dd n keçirilm sin yardım etm y diqq t yetirm yin
z ruriliyini n z r alaraq,

s r h dd n zar t t dbirl rinin müxt lif n zar t xidm t l ri t r find n
h yata keçirilm sini qeyd ed r k,

bu n zar t növl rinin, onların m qs dl rin v lazımı qaydada
aparılmasına z r r yetirm d n, s m r liliyini azaltmadan, h yata
keçirm r t l rini mü yy n d r c d razıla dırma ın mümkünlüyünü
n z r alaraq,

s r h d n zar tinin h yata keçirilm si r t l rinin razıla dırılmasının bu
m qs dl r nail olmaq üçün n vacib vasit l rd n biri oldu una min
olaraq,

a a ıdakılar haqqında razılı a g ldil r:

F sil I. Ümumi müdd alar

Madd 1. T yinatlar (T rifl r)

Bu Konvensiyaya uy un olaraq:

a) «**gömrük**» dedikd , gömrük qanunvericiliyinin, idxal v ixrac
rüsurlarının, vergil rinin h yata keçirilm sinin t min olunması,
h mçinin yükün dig r idxal, tranzit v ixracına aid ba qa qanun v
qaydalara gör m suliyy t da ıyan dövl t xidm ti n z rd tutulur;

b) «**gömrük n zar ti**» dedikd , riay t olunmasına gör gömrüyün
m suliyy t da ıdı ı, qanun v qaydaların yerin yetirilm sini t min
etm k m qs dil h yata keçiril n t dbirl r n z rd tutulur;

v) «**tibbi-sanitariya n zar ti**» dedikd , baytarlıq n zar ti istisna olmaqla, insanların h yat v sa lamlı ının mühafiz si üçün h yata keçiril n sanitariya n zar ti n z rd tutulur;

q) «**baytarlıq n zar ti**» dedikd , insanların v heyvanların h yatı, sa lamlı ını qorumaq m qs dil heyvanlara v heyvan m n li m hsullara münasib td h yata keçiril n sanitariya n zar ti, h mçinin heyvan x st likl ri keçiricisi ola bil n ya v yükl rin yoxlanması n z rd tutulur;

) «**fitosanitariya n zar ti**» dedikd , bitki v bitki m n li m hsulların ziyanvericil rinin dövlt s rh dind n yayılması v keçirilm si;

d) «**texniki standartlara uy unlu a n zar t**» dedikd , müvafiq qanun v qaydalarla mü yy n edilm i , beyn l xalq v ya milli standartların minimum t l bl rin uy unlu unu t min ed n n zar t n z rd tutulur;

e) «**keyfiyy t n zar t**» dedikd , müvafiq qanun v qaydalarla mü yy n edilm i , yükün minimum beyn l xalq v ya milli keyfiyy t göst ricil rin uy unlu unu t min etm k m qs dil h yata keçiril n v yuxarıda göst ril nl rd n f rqli dig r n zar t n z rd tutulur;

) «**n zar t xidm ti**» dedikd , yuxarıda mü yy n edilm i n zar tin bütün v ya b zi növl rini, yaxud ixrac, idxal v tranzit yükl rini münt z m olaraq yoxlayan, ist nil n dig r n zar t növl rini h yata keçirm k v zif si öhd sin dü n h r bir xidm t n z rd tutulur.

Madd 2. Konvensiyanın m qs di

Bu Konvensiya beyn l xalq yük da ımalarını asanla dırmaq üçün r smiyy tçiliy riay t olunmasına, h mçinin n zar t növl ri v müdd tin münasib td t l bl ri, xüsusil n zar t proseduru v onların t tbiq olunma üsullarının milli v beyn l xalq laq l ndirm yolu il azaltmaq m qs di güdür.

Madd 3. T tbiq olunma sah si

1. Bu Konvensiya idxal, ixrac v tranzit m liyyatı zamanı bir v ya daha artıq d niz, hava v ya quru yol il s rh dl rini keç n bütün yükl r t tbiq olunur.

2. Bu Konvensiya Razıla mı t r fl rin bütü n zar t xidm tl rin t tbiq olunur.

F sil II. Prosedurların razıla dırılması

Madd 4. N zar t növl rinin laq l ndirilm si

Razıla mı t r fl r gömrük xidm tl rinin v dig r n zar t xidm tl rinin imkan daxilind uy unla dırılm i ini t kil etm yi öhd sin götürür.

Madd 5. Xidm tl rin s r ncamına veril n v saıtl r

Razıla mı t r fl r n zar t xidm tinin lazımı f aliyy t göst rm si üçün, onları imkan daxilind v milli qanunvericilik ç rçiv sind a a ıdakılarla t min etm lidir:

- a) da ıma t l bl rini n z r almaqla kifay t q d r ixtisasla mı personal;
- b) n zar td n keç n n qlıyyat, yük növl rini v da ıma t l bl rini n z r almaqla, yoxlama keçirm k üçün z ruri olan avadanlıqlar v qur ular;
- v) v zif li xsl rin beyn lخالق müqavil l r v sazi l r , h mçinin qüvv d olan milli göst ri l r uy un olaraq f aliyy t göst rm si m qs dil , onlar üçün r smi t limatlar.

Madd 6. Beyn lخالق m kda lıq

Razıla mı t r fl r bir-biril m kda lıq etm yi v bu Konvensiyanın m qs dl rin çatmaq üçün s lahiyy tli beyn lخالق orqanlarla lazım olan m kda lı ı h yata keçirm yi, h mçinin z ruri oldu u hallarda yeni h rt r fli v ikit r fli müqavil v sazi l rin ba lanmasına s y göst rm yi öhd sin götürür.

Madd 7. Qon u ölk l rl m kda lıq

Mara ı olan Razıla mı t r fl r ümumi quru yol s rh dini keç n zaman, imkan daxilind , yükl ri keçirm yi asanla dırmaq üçün a a ıdaki müvafiq t dbirl ri h yata keçirir:

- a) onlar mü t r k istifad olunan avadanlıqları qurmaq yolu il yük v s n dl r mü t r k n zar t i t kil etm k üçün var qüvv si il çalı r;

b) onların arasında göstərilənlərin eyni olmasının təminatı üçün var qüvvəsi ilə çalışır:

- sərəhdə postunun iş saatının;
- bu postlarda fəaliyyət göstərən nəzarət xidmətinin;
- bu ölkələrdə qəbul edilən və istifadə olunabilən yüklərin, nəqliyyat vasitələrinin, beynəlxalq gömrük tranziti sisteminin kateqoriyasının.

Maddə 8. İnformasiya mübadiləsi

Razılaşma tərəfləri, əlavələrdə göstərilmiş rəqlər üçün olaraq, müvafiq xahiş olduqda, bu Konvensiyanın tələbi üçün lazım olan informasiya mübadiləsinə həyata keçirir.

Maddə 9. Sənədlər

1. Razılaşma tərəfləri bir-birilə və səlahiyyətli beynəlxalq orqanlarla münasibətdə Beynəlxalq Millətərkəməlatının nümunə-formulyarına uyğun olaraq tərtib edilmiş sənədlərin geniş istifadə olunmasına çalışacaq.

2. Razılaşma tərəfləri istənilən müvafiq texniki tərtiblə istifadə etməklə hazırlanmış sənədləri, formaları, şlən uyğun və təsdiq olunması cəhətdən rəsmi qaydalara cavab verməsi, həmçinin oxunaqlı və aydın olması tələbi qəbul edir.

3. Razılaşma tərəfləri lazım olan sənədlərin müvafiq qanunvericiliklə tam uyğun kildə tərtib və təsdiq olunmasını təmin edəcəkdir.

Fəsil III. Tranzit əldə müddələri

Maddə 10. Tranzit yükləri

1. Razılaşma tərəfləri imkan daxilində tranzit yükləri, xüsusilə də beynəlxalq gömrük tranziti sisteminə uyğun olaraq daşıyan yükləri münasibətdə, onların yoxlanmasının mövcud vəziyyət və risklərlə təsdiq olunduqda hallarda tələbini nəzərdə tutaraq, sadə və tezli dirilmiş rejimi qəbul etməyə razılıq verir. Bundan başqa, onlar dəniz çıxı yolu olmayan ölkələrin də vəziyyətini nəzərə alacaqlar. Onlar hər hansı bir beynəlxalq gömrük tranziti sisteminə uyğun olaraq daşıyan yüklərin gömrük rüsumunun ödənilməsi müddətində vaxtın uzadılmasını və mövcud gömrüklərin bu sahədə səlahiyyətli rəqlərinin genişlənməsinə nəzərə alacaq.

2. Onlar, kifayət qədər təhlükəsizliyi təmin edən konteyner və digər qablaşdırma vasitələrinin daşıdığı yüklərin tranzitinin maksimum asanlıqla dırılması üçün var gücünə işləyəcəklər.

Fəsil IV. Digər müddəalar

Maddə 11. İctimai qaydalar

1. Bu Konvensiyanın heç bir müddəası ictimai qaydalar, xüsusilə, ictimai təhlükəsizlik, əlaqə və sərbətlilik nöqtəsinə zərər verən və ya trafik mühitini, mədəni irsin və ya sənaye, kommersiya, intellektual mülkiyyətin mühafizəsini məqsədlə məhdudlaşdırma qadağalarının tətbiq olunmasına maneə yaratmır.

2. Bununla yanaşı Razılaşma tərəfləri, yuxarıda 1-ci bənddə göstərilən tədbirlərin tətbiqi ilə əlaqədar nəzərdə tutulan, belə nəzərdə tutulmuş növünün sənədləşdirilməsinə zərər verməməyə mümkün olduqda, Konvensiyanın müddəalarını, xüsusilə, 6—9-cu bəndlərin müddəalarını tətbiq etməyə çalışsın.

Maddə 12. Fövq adət tədbirləri

1. Razılaşma tərəflərinin xüsusi rəhbərlik tədbirləri üçün fəvq adət tədbirləri, bu tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün rəhbərlik yaradan sənədlər uyğun olmalı və onların tətbiqi bu sənədlərdən qaldırıldıqdan sonra dayandırılmalı və ləğv olunmalıdır.

2. Razılaşma tərəfləri, bu tədbirlərin sənədləşdirilməsinə zərər dərəcəsi bütün hallarda, həmin tədbirlər haqqında müvafiq müddəalardan ibarətdir.

Maddə 13. İlavələr

1. Bu Konvensiyaya ilavələr, həmin Konvensiyanın ayrılmaz hissəsidir.

2. Nəzərdə tutulmuş növünün əldə edilmiş yeni ilavələr, əlaqədə 22—24-cü maddələrdə müəyyən edilmiş prosedurlara uyğun olaraq bu konvensiyaya daxil ediləcəklər.

Maddə 14. Digər müqavilələrin münasibliyi

Bu Konvensiya 6-cı maddənin müddəalarına heç bir ziyan vurmadan, özünün Razılaşma tərəflərinin, bu Konvensiyanın Razılaşma tərəfləri

olmamı dan v v l imzaladıqları müqavil l rd n ir li g l n hüquq v öhd likl rin t sir göst rmir.

Madd 15

Bu Konvensiya iki v ya daha artıq Razıla mı t r fin bir-birin verm k ist diyi daha geni imtiyazların t tbiqin mane olmur v 16-cı madd göst ril n, bu Konvensiyadan ir li g l n imtiyazların h cmini heç bir v chl azaltmamaq rtil , öz qanunvericiliyini daxili s rh dl rind n zar t c lb etm k üçün Razıla mı t r fl r olan, iqtisadi integrasiya sah sind regional t kilatlarının hüquqlarını tapdalamır.

Madd 16. mzalama, ratifikasiya, q bul etm , t sdiq v qo ulma

1. Birl mi Mill tl r T kilatının ba katibin saxlanmaq üçün t hvil veril n bu Konvensiya bütün dövl tl rin v danı iqlar apararı, bu Konvensiyada n z rd tutulan m s l l r aid danı iqlar apararı, beyn l xalq sazi l r ba lama a v t tbiq etm y s lahiyy ti olan suveren dövl tl rd n ibar t, iqtisadi integrasiya sah sind regional t kilatların i tirakı üçün açıqdır.

2. 1-ci b ndd göst ril n iqtisadi integrasiya sah sind regional t kilatların s lahiyy tin aid m s l l rd , onlar bu Konvensiyanın Razıla mı t r fi olan dövl tl r-üzvl r üçün bu Konvensiya il n z rd tutulan hüquqları v öhd likl ri öz adından h yata keçir bil r. Bel hallarda h min t kilatların dövl tl ri-üzvl ri müst qil s sverm hüququna malikdir.

3. Dövl tl r v yuxarıda göst ril n iqtisadi integrasiya sah sind regional t kilatlar bu Konvensiyanın Razıla mı t r fi ola bil r:

a) qo ulma haqqında s n di t hvil verm k yolu il v ya

b) qo ulma haqqında s n di saxlamaq üçün t hvil verm k yolu il .

4. Bu Konvensiya bütün dövl tl r v 1-ci b ndd göst ril n iqtisadi integrasiya sah sind regional t kilatlar t r find n Cenevr d Birl mi Mill tl r T kilatının öb sind imzalanmaq üçün 1 aprel 1983-cü ild n 31 mart 1984-cü il, bu tarix d daxil olmaqla, tarixin q d r açıq qalır.

5. Konvensiya 1 aprel 1984-cü il tarixind qo ulmaq üçün açıq qalacaq.

6. Ratifikasiya, q bul etm , t sdiq v qo ulma haqqında s n dl r Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibin saxlanmaq üçün t hvil verilir.

Madd 17. Qüvvəyə girməsi

1. Bu Konvensiya beş dövlət ratifikasiya, qbul etmə, təsdiq və qoşulma haqqında sənədlərini saxlamaq üçün təhvil verdiyi gündən üç ay keçdikdən sonra qüvvəyə gəlir.
2. Beş dövlət ratifikasiya, qbul etmə, təsdiq və qoşulma haqqında təhvil verdikdən sonra, bu Konvensiyanın Razılaşma Tərəfləri üçün ratifikasiya, qbul etmə, təsdiq və qoşulma haqqında sənədlərini saxlamaq üçün təhvil verdikləri gündən üç ay keçdikdən sonra qüvvəyə gəlir.
3. Bu Konvensiyaya edilən hər hansı bir düzəliş, qüvvəyə gəlməkdən sonra saxlanmaq üçün təhvil verilən ratifikasiya, qbul etmə, təsdiq və qoşulma haqqında istənilən sənədlər bu Konvensiyanın dəyişməsinə hesab olunur.
4. 22-ci maddədə nəzərdə tutulan prosedura uyğun olaraq, hər hansı bir düzəlişdən sonra, lakin qüvvəyə gəlməmiş və ləğv edilənsənədə, bu Konvensiyanın düzəliş qüvvəyə gəlmədiyi gündən dəyişməsinə hesab olunur.

Madd 18. Ləğv etmə

1. Razılaşma hər bir tərəf bu Konvensiyanı Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinin ünvanlanmış nota vasitəsilə vədə bilər.

Madd 19. Fəaliyyətin dayandırılması

gər bu Konvensiya qüvvəyə gəlməkdən sonra Razılaşma Tərəfləri olan dövlətlərin sayı ardıcıl olaraq on iki aydan ibarət bir müddət ərzində beşdən fərqlənərsə, bu on iki ay keçdikdən sonra həmin Konvensiya öz qüvvəsini itirir.

Madd 20. Mübahisələrin həlli

1. Razılaşma iki və ya bir neçə tərəf arasında bu Konvensiyanın rəhbərliyi və ya təbii münasibətdə meydana çıxan istənilən mübahisələr, imkan daxilində mübahisələnməyən tərəflər arasında danışıqlar yolu ilə həll olunur.
2. Razılaşma iki və ya bir neçə tərəf arasında bu Konvensiyanın rəhbərliyi və ya təbii münasibətdə meydana çıxan istənilən mübahisələr 1-ci bənddə göstərilən üsullarla həll olunmadıqda, bütün mübahisələr əlaqədar tərtib olunmuş kəndə Razılaşma Tərəflərinin birinin rəhbərliyi ilə arbitraj məhkəməsinə verilir. Hər bir tərəf bir arbitrov və ya bu arbitrlərdən bir arbitrov təyin edir, o isə seçilir. gər mübahisələnməyən tərəflər arbitraj haqqında

m lumat verildiyi günd n üç ay keçdikd n sonra arbitrv ya arbitrl r s dr t yin etm z s , t r fl rd n h r biri, mübahis nin h ll olunması tap ırılacaq, arbitrv ya arbitraj m hk m sinin s drinin t yin olunması xahi i il Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibin müraci t ed bil r.

3. 2-ci b ndin müdd alarına uy un olaraq t yin olunmu arbitraj m hk m sinin q rarı mübahis ed n t r fl r üçün m cburidir.

4. Arbitraj m hk m si öz prosedur qaydalarını mü yy n edir.

5. Arbitraj m hk m si mübahis ed n t r fl r arasında qüvv d olan müqavil l r v ümumi beyn l xalq hüquqa sas n öz q rarlarını ks r s s çoxlu u il q bul edir.

6. Razıla mı iki v ya bir neç t r f arasında bu Konvensiyanın rhi v arbitraj q rarının yerin yetirilm sin münasib td meydana çıxan mübahis l ri t r fl rd n biri, bu q rarı q bul etmi arbitraj m hk m sin baxılmaq üçün t qdim ed bil r.

7. H r bir t r f arbitraj t hqiqatı il laq dar, t yin etdiyi arbitrin v öz nümay nd l rinin xidm tl rind n istifad il laq dar x rcl ri öd yir: s drin xidm tl ri il laq dar x rcl ri v dig r x rcl ri b rab r kild öd yir.

Madd 21. Qeydl r

1. Razıla mı h r bir t r f bu Konvensiyanı imzalayark n v ratifikasiya ed rk n v ya ona qo ulark n bu Sazi in 20-ci madd sinin 2—7-ci b ndl ri il laq si olmadı nı bildir bil r. Razıla mı dig r t r fl rin bel qeyd haqqında m lumat vermi ist nil n Razıla mı t r fl bu b nd münasib td laq si olmayacaq.

2. Bu Sazi in 1-ci b ndin uy un olaraq qeyd ir li sür n Razıla mı h r bir t r f, ist nil n vaxt Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibin ünvanlanmı nota vasit sil bu qeydi l v ed bil r.

3. Bu madd nin 1-ci b ndind n z rd tutulmu qeyd istisna olmaqla, bu Konvensiyada dig r qeydl r h yata keçirm k olmaz.

Madd 22. Bu konvensiyaya düz li l r edilm si proseduru

1. Bu madd d mü yy n edilmi prosedurlara uy un olaraq Razıla mı h r bir t r f bu Konvensiyaya, o cüml d n lav l r düz li ir li sür bil r.

2. Bu Konvensiyaya tklif olunan h r bir düz li lav 7-d göst ril n prosedurlar qaydasına uy un olaraq, Razıla mı t r fl rd n ibar t olan nzibati komit t r find n n z rd n keçiril c k. Bu Konvensiyaya tklif olunan h r bir düz li Razıla mı t r fl rd n ibar t olan nzibati komit nin sessiyası t r find n n z rd n keçirildikd n, hazırlandıqdan v b y nildikd n sonra, q bul edilm k üçün Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibin t qdim edilir.

3. g r tklif olunmu düz li haqqında Razıla mı t r f olan h r hansı bir ölk v ya Konvensiyanın Razıla mı t r fi olan iqtisadi inteqrasiya sah sind regional t kilat t r find n Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibin etiraz ir li sürülm zs , bütün Razıla mı t r fl r üçün, tklif olunmu düz li haqqında m lumat verildiği günd n on iki aylıq müdd t ba a çatdıqdan sonra üç ayın tamamında, yuxarıdakı b nd uy un olaraq gönd ril n ir li sürülmü düz li l r qüvv y minir.

4. g r bu madd nin 3-cü b ndin müdd alarına uy un olaraq t qdim olunmu düz li qar ı etiraz ir li sürül rs , düz li q bul olunmur v onunla laq dar heç bir t dbir görülmür.

Madd 23. T l b, m lumat v etirazlar

Ba katib tezlikl bu madd nin 22-ci b ndin uy un olaraq ir li sürülmü t l b, m lumat v etirazlar haqqında Razıla mı t r fl ri v bütün dövl tl ri x b rdar edir.

Madd 24. Yenid n baxılma haqqında konfrans

Razıla mı h r bir t r f bu Konvensiyanın be illik f aliyy tind n sonra, bu Konvensiyaya yenid n baxılması m qs dil n z rd n keçirilm li tklifl ri göst rm kl konfrans ça ırılması haqqında xahi i Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibin nota il t qdim ed bil r. Bu halda:

i) Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibi bu xahi haqqında Razıla mı t r fl rin hamısına m lumat verir v bu m lumat verildikd n sonra üç ay rzind Razıla mı t r fl r ilkin tklifl r haqqında öz qeydl rini ir li sürm lidir;

ii) Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibi Razıla mı t r fl rin hamısına ir li sürül n h r bir ba qa tklifin m tnini gönd rir v bu m lumat verildikd n sonra altı ay rzind Razıla mı t r fl rin n azı üçd biri bel konfransın keçirilm sin razılı ını bildirdikd n sonra, tklifl r yenid n baxmaq üçün konfrans ça ırır;

iii) lakin Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibi yenid n baxılma t klifin 22-ci madd nin 1-ci b ndin uy un olaraq düz li ir li sürm t klifi kimi baxarsa, onda t klifi ir li sür n Razıla mı t r fl razılı a sas n, o, yenid n baxma proseduru v zin , madd 22-d n z rd tutulan düz li etm prosedurunun t tbiq ed bil r.

Madd 25. X b rdarlıq

Birl mi Mill tl r T kilatının Ba katibi 23 v 24-cü madd l rd n z rd tutulmu lardan ba qa, bütün dövl tl ri a a ıdakılar haqqında x b rdar edir:

- a) 16-ci madd y uy un olaraq imzalama, ratifikasiya, q bul etm , t sdiq v qo ulma haqqında;
- b) 17-ci madd y uy un olaraq bu Konvensiyanın qüvv y minm tarixi haqqında;
- v) 18-ci madd y sas n l v etm haqqında;
- q) 19-cu madd y sas n bu Konvensiyanın f aliyy tinin dayandırılması haqqında;
-) 21-ci madd y uy un olaraq edilmi qeydl r haqqında.

Madd 26. T sdiq olunmu nüsx l r

31 may 1984-cü il tarixind n sonra bu Konvensiyanın lazımı qaydada t sdiq olunmu iki nüsx sini Birl mi Mill tl r T kilatının Ba Katibi bütün Razıla mı t r fl r v Razıla mı t r f olmayan bütün dövl tl r gönd r c kdir.

Cenevr d 21 oktyabr min doqquz yüz s ks n ikinci ild bir sl nüsx d ingilis, ispan, rus, fransız dill rind t rtib olunmu v bütün nüsx l r eyni hüquqi qüvv y malikdir.

Lazımı qaydalara uy un olaraq, s lahiyy tli nümay nd l r t sdiq etm k m qs dil , bu Konvensiyanı imzalamı lar.